

بارم	ردیف	دانش آموز عزیز پاسخ سوالات را به صورت کامل در پاسخ برگ بنویسید.
		قلمرو زبانی (۷ نمره)
۰/۲۵	۱	الف) کدام معنی از واژه «نژند» در مصراع «نژند آن دل که او خواهد نژندش» برنمی آید؟ ۱. خوار ۲. زبون ۳. اندوهگین ۴. گمراهی
۰/۷۵		ب) معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. ۱. هر روز <u>خنیده</u> نام‌تر گشت در شیفتگی تمام‌تر گشت ۲. عزرائیل پیامد و به قهر، یک قبضه خاک از روی جمله زمین برگرفت. ۳. از این مهمات فارغ شده بود و خیل‌تاشان و سوار گسیل کرده.
۰/۲۵	۲	الف) با توجه به متن زیر، شکل درست واژه‌ای را که املاي آن غلط است، بنویسید. «مور را ببینید که [بار] به این گرانی چون می کشد؟ مور چون این بشنید، بخندید و گفت: مردان، بار را به نیروی همّت و بازوی همیت کشند، نه به قوت تن.»
۰/۲۵		ب) از میان گروه واژگان زیر، در کدام گروه غلط املايي دیده می شود؟ «دغل و ناراست»، «صلت و انعام»، «قرب و هم‌جواری»، «مهمل و مهد»
۰/۲۵		ج) کدام یک از ابیات زیر فاقد غلط املايي است؟ ۱. به آنچه می گذرد دل منه که دجله بسی پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد ۲. در پی اش الغصّه در آن مرغزار رفت بر این قاعده روزی سه چار
۰/۵		د) در کدام گزینه املاي واژه‌های غلط است؟ شکل درست آن را بنویسید. ۱. آن گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و غریو خاست. ۲. چون یاران مولانا به آزار شمس برخواستند، شمس ناگزیر دل از قونیه برکند.
۰/۷۵		ه) در هر یک از گزینه‌های زیر، املاي درست را از داخل کمانک برگزینید. ۱. الطاف (الوهیت/ اولوهیت) و حکمت ربوبیت، به سرّ ملایکه فرومی گفت. ۲. هر درختی را (سمره/ ثمره) معین است و سرو را هیچ از این نیست. ۳. ز دیوار (محرابش/ مهرباش) آمد به گوش
۰/۲۵	۳	الف) در کدام گزینه معنای فعل «شد» متفاوت است؟ ۱. منزل حافظ کنون بارگه پادشاست دل بر دلدار رفت جان بر جانانه شد ۲. گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت قطره باران ما گوهر یکدانه شد ۳. یقین مرد را دیده بیننده کرد شد و تکیه و بر آفریننده کرد ۴. خواهیم شدن به میکده گریان و دادخواه کز دست غم خلاص من آن جا مگر شود

۰/۲۵	(ب) نوع فعل «نخستین جمله» در همه عبارت‌های زیر، به جز عبارت یکسان است. ۱. کتاب خوانده می‌شود و همین مسأله به ارتقای فرهنگ کتابخوانی کمک می‌کند. ۲. گل چیده خواهد شد و باغبان با حسرت به آن‌ها خواهد نگریست. ۳. زاغ به راغ آمد و با حیرت به راه رفتن کبک نگریست. ۴. نامه نبشته آمد و دل همگان از این اتفاق خرسند شد.	
۰/۲۵	الف) «گروه نهادی» را در بیت زیر مشخص کنید. در آن تاریک شب می‌گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی	۴
۰/۲۵	(ب) در کدام گزینه «شاخص» وجود دارد؟ ۱. ایشان، استاد زبان و ادبیات فارسی هستند. ۲. کتاب استاد، در بردارنده مطالب مفیدی است. ۳. استاد معین، فرهنگ فارسی را در شش جلد تدوین کرده است.	
۰/۵	ج) در بیت «خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره‌رایی»: ۱. کدام واژه در جایگاه «مفعول» است؟ ۲. جمله «پایه» یا «هسته» را مشخص کنید.	
۰/۵	الف) رابطه معنایی موارد زیر را مشخص کنید. ۱. تند و سریع ۲. سیر و گیاه	۵
۰/۵	(ب) با توجه به ابیات زیر، درستی یا نادرستی گزاره‌های داده شده را با کلمه درست یا نادرست تعیین کنید. از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فروچکید و نامش دل شد ۱. نقش دستوری «سر نشتر عشق» نهاد است. ۲. نوع «واو» در عبارت «صد فتنه و شور»، «ربط» است.	
۰/۵	ج) در کدام گزینه «نقش تبعی» وجود ندارد؟ ۱. پدر جلال‌الدین، محمدبن حسین خطیبی، از دانشمندان روزگار بود. ۲. گویند در شب آخر، خویشان و پیوستگان، بسیار نگران و بی‌قرار بودند. ۳. سلطان ولد، فرزند مولانا، هر دم بی‌تابانه به بالین پدر می‌آمد. ۴. شمس خواهش مولانا را پذیرفت و بار دیگر به قونیه بازگشت.	
۱	د) در دو بیت زیر، نقش «م» را بررسی کنید. ۱. دریاب که مبتلای عشقم آزاد کن از بلای عشقم ۲. پرورده عشق شد سرشتم جز عشق مباد سرنوشتم	
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱	الف) ابیات زیر را به شکلی درست کامل کنید. ۱. شاهد آن روضه فیروزه‌فام ۲. دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر	۶
۰/۵	(ب) در عبارات زیر، جاهای خالی را، به درستی پر کنید. ۱. اثر «فرهاد و شیرین»، سروده است. ۲. کتاب نوشته «نجم‌الدین رازی» است.	

۰/۵	الف) نام صحیح پدیدآورندگان آثاری را که نویسنده آن‌ها نادرست ذکر شده، بنویسید. «تذکره‌الاولیا: جامی / لیلی و مجنون: نظامی / اسرارالتوحید: محمدبن منور / عباس میرزا، آغازگری تنها: کامور بخشایش»
۰/۲۵	ب) در تشبیه موجود در بیت زیر، «مشبه» کدام است؟ «چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر / چه باشی چو روبه به وامانده سیر؟»
۰/۵	ج) آرایه مناسب و برجسته هر بیت را برگزینید. ۱. برداشته دل ز کار او بخت / در ماند پدر به کار او سخت (کنایه / حسن تعلیل) ۲. با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی / کاین زمانم گوش بر چنگ است دل در چنگ نیست (تلمیح / جناس همسان)
۰/۵	د) در عبارت زیر «مجاز» را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. «به کران آب فرود آمدند و خیمه‌ها و شرع‌ها زده بودند.»
۱	الف) جاهای خالی عبارات زیر را، به درستی پر کنید. ۱. در مصرع اول بیت زیر و با تکیه بر ترکیب «ترانه‌های شیرین»، آرایه ادبی دیده می‌شود. «به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرین / بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را» ۲. در بیت زیر، ترکیب «شراب عشق» از نوع اضافه است. گرچه ز شراب عشق مستم / عاشق تر ازین کنم که هستم ۳. این نوع از شعر، از چند بند هم‌وزن و هم‌آهنگ تشکیل شده است. هر بند، شامل چهار مصرع است؛ به این نوع شعر یا می‌گویند و بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و سیاسی به کار می‌رود و رواج آن، از دوره مشروطه بوده و تاکنون ادامه یافته است.
۰/۷۵	ب) برای هریک از موارد زیر در ستون سمت راست، آرایه ادبی مناسب از ستون سمت چپ را برگزینید. ۱. شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون بینید. ۲. ازین سدّ روان در دیده شاه / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت ۳. هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست / ما به فلک می‌رویم عزم تماشا که راست - تضاد - استعاره - متناقض نما
قلمرو فکری (۸ نمره)	
۰/۲۵	الف) بیت زیر بیانگر چه دیدگاهی است؟ «کدام دانه فرورفت در زمین که نرست؟ / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟»
۰/۵	ب) شاعر در بیت زیر، چه صحنه‌ای را از نبرد وصف می‌کند؟ «ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد»
۰/۲۵	ج) گوینده عبارت زیر، از کدام فضیلت اخلاقی برخوردار است؟ «آنچه دارم از حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیست.»

۱۰	الف) چه ارتباطی میان دو بیت زیر وجود دارد؟ - چه در کار و چه در کار آموذن - بخور تا توانی به بازوی خویش نباید جز به خود محتاج بودن که سعیت بود در ترازوی خویش	۰/۵
۰/۵	ب) با توجه به جمله زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید: «این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد.» ۱. مقصود از «این مرد» چه کسی است؟ ۲. «دبیر کافی» به چه معناست؟	۰/۵
۰/۵	ج) با توجه به بیت زیر و با نگاهی بر سیر فکری پدر مجنون، تحلیلی از بیت زیر ارائه دهید. «عشق‌بازی، کار بیکاران بود عاقلش با کار بیکاران چه کار؟»	۰/۵
۰/۵	د) مقصود نویسنده از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ «مردمی که به خانه‌های تاریک و پی‌درپیچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.»	۰/۵
۱۱	الف) چه ارتباطی میان دو بیت زیر وجود دارد؟ - چنین قفس نه سزای چون من خوش‌الحانی است روم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم - ما به فلک بوده‌ایم یار ملک بوده‌ایم باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست	۰/۵
۰/۵	ب) عبارت «آدم به زیر لب آهسته می‌گفت: اگر شما مرا نمی‌شناسید، من شما را می‌شناسم، باشید تا من سر از این خواب خوش بردارم، اسامی شما را یک به یک برشمارم.» با کدام گزینه ارتباط مفهومی دارد؟ ۱. إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَسْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا. ۲. و علم آدم الاسماء كلها.	۰/۵
۱۲	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) برای من مگری و مگو دریغ دریغ به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد ب) وگر توفیق او یک‌سو نهد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای ج) دانست که دل اسیر دارد دردی نه دواپذیر دارد د) به مغرب سینه‌مالان قرص خورشید نهان می‌گشت پشت کوهساران	۲
۱۳	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) زنخدان فرو برد چندی به جیب که بخشنده روزی فرستد ز غیب ب) هرچه از نغایس خزاین غیب بود، جمله در آب و گل آدم دفین کردند. ج) سپیده فردای گنجه با نهیب و صغیر گلوله‌های توپ روس باز شد. د) امیر را یافتم آن جا بر زبر تخت نشسته، پیراهن توزی، مخنقه در گردن، عقدی همه کافور و بوالعلائی طبیب آن جا زیر تخت نشسته دیدم.	۲
۲۰	مجموع بارم	

موفق باشید.